

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Centvriæ Selectorvm Casvvm Conscientiæ. I. II. III.tia

Burghaber, Adam

Fribvrgi Brisgoiæ, 1665

58. Maxentivs res raras & peregrinas, etsi venales non habeat, malè
tamen vendit quocunque potest pretio.

urn:nbn:de:hbz:466:1-40942

dam, & quasi conditionalem perficiendi Sacramentum inclusam in illa voluntate facienda, quod facit Ecclesia, vel instituit Christus, quæ voluntas generalis sufficit, vt ex vi illius in eo instanti perficiatur forma, in quo finita est forma essentialis Baptismi, antequam addantur cetera accidentalialia de B. Virgine.

Ad 2. Dicimus, neutiquam omnia verba eodem modo pronuntiari; nam tum ex intentione proferentis, tum secundum commune Christianorum audientium iudicium priora de SS. Trinitate pronuntiantur, vt substantialia; posteriora de B. Virgine, vt merè accidentalialia. Quare nec eodem modo significant & operantur; prius enim quàm vltima de B. Virgine proferantur, priora de SS. Trinitate iam perfectum suum significatum habent, & effectum ponunt; vnde denique nihil hîc veritati formæ repugnans reperitur, vt bene Coninck *n.* 73. Prudenter tamen monet Dicastillo *n.* 174. vitandas esse tales additiones; tum quod minùs conformes sint institutioni Christi, qui voluit, Sacramentorum formas certis & determinatis verbis proferri, tum quod communi vsui & præcepto Ecclesiæ in re magni momenti repugnent.

LVIII. Maxentius vir diues plures habet res raras & peregrinas, easq; nulli quidem venales proponit, si quis tamē illarū aliquam cupit, vendit eandem, quæcunq; potest pretio. *Quæritur. Vtrum licitè?*

Vi.

Videtur omninò licitè vendere. Ita Sotus L. 6. de just. q. 2. art. 3. ad fin. Medina, Ledesma, Bannez, Salon, Valent. Sa V. emptio. n. 3. Pet. Nauarr. l. 3. c. 2. n. 11. & alij. Mouentur Tum quia similia peregrina nec legitimum, nec vulgare pretium habent, sicut nec vsus mulieris, cantus, saltatio exquisitior. Ergo ex voluntate contrahentium sortiri illud debet. Tum quia eadem non sunt necessaria hominum vsibus: nec tenetur venditor illa à se alienare. Ergo poterit quoduis ab emptore pretium exigere. Cùm aliàs iuxta commune adagium *res tantum valeat, quantum vendi possit.* Tum quia emens rem pretio excessiuo, cùm nullà id necessitate faciat, excessum pretij donare censetur. Tum quia apud Iapones & Æthiopas res vilissimæ magni sæpè æstimantur, & iustè pro eis magna pecuniæ copia accipitur.

Resp. Maxentium pro prædictis rebus peregrinis, vel alijs exquisitis, aut non necessarijs illud solùm pretium exigere posse, quod prudentis arbitrio, spectatis circumstantijs, iustum censetur, ac proinde illicitè easdem vendere pretio, quo potest maximo. Ita Nauarr. c. 23. Enchiridij n. 78. Caiet. 2. 2. q. 77. art. 1. Molin. D. 384. ad fin. Rebellus l. 2. q. 2. sect. 2. n. 10. ad 2. Lessius l. 2. de just. c. 21. dub. 3. Ioan. Salas de empt. & vendit. dub. 5. & alij. Ratio est, quia in his rebus, quæ legitimum pre-

pretium aut vulgare non habent, illud cense-
tur iustum, quod communiter iustum æsti-
matur; ex hac quippe communi æstimatione,
quæ est quædam quasi lex, constitutio pretij
pendet, non autem ex voluntate cuiusque,
aut ex singulari alterius affectu; valdè liqui-
dem alienum à ratione est, rei valorem ex
proprio tantùm iudicio, & ex nimio empto-
ris affectu, animique leuitate pensare, vt re-
soluitur in l. *pretia rerum ff. ad l. Falcidiam.*

Ad 1. in contrarium negantis consequenti-
am ob rationem recens indicatam. Ad 2. Esto
illæ res non sint necessaria: nec teneatur illas
vendere Maxentius; si tamen vendere velit,
pretium illarum à communi prudentum iudi-
*cio statuere debet. Adagium illud *res tantum**
valet, &c. intelligendum intra latitudinem
iusti pretij, & seclusâ fraude. Ad 3. dicimus,
nullam esse causam huius præsumptionis,
cùm excessum non concederet, si iusto pretio
rem obtinere posset. Ad 4. Æstimationem
illam esse iustam, cùm non ex iudicio vnus,
sed ex communi fiat, quæ licet irrationabilis
fit, sufficit tamen ad pretium iustum consti-
tuendum, vt rectè aduertit Couarr. 2. variat.
6. 3. n. 4.

LIX. *Narses Clericus Beneficiatus in nupe-*
ris Bacchanalibus laruatus per Ciuitatem incesit,
alijsque personatis Laicis se iungens post varios io-
tos exercitos, tandem cum vno eorum rixas exci-
tauit,